

ker. szociális néppárti képviselők igyekeznek helyrehozni.

Válaki kifogásolta, hogy a székesfehérvári ker. nők szövetsége, mely kimondottan keresztény feminista egyesület, erélytelentül küzd a nők választójogáért. Ami komoly s csendes, az nem erélytelen; s viszont ami lármás s izléstelen, az pláne nőnél nem erély. Minden keresztény feminista egyesület megtette a maga dolgát a nők választójoga érdekében. Az eredmény megmutatta, hogy ki járt helyes uton. S mikor Vekerle a ker. feminizmus programja javára egyszólitte ki az eredeti tervet, jele, hi vesznek komolyan számba. — y.

A többtermelés érdekében.

Szántógépeket kapunk.

Sokszor hallott jelszó a többtermelés. A földműveléssel foglalkozók évezredek problémája a merkantilizták egyik legelsőbb fegyvere. Ezzel a jelszóval szíjuktukban valóságos hadjáratot indítottak a földbírtosok ellen azzal a hátsó gondolattal, hogy minél könnyebben megkaparintassák a drága magyar vörtelet azott földet. Már részvénytársaság is alakult ezzel a jelszóval a homlokán.

Többtermelés! Igen, ez legyen a legfőbb cél — különösen most, a világháború iszonyu nélkülözései közepette. Hiábavaló azonban a legjobb szándék, a legnemesebb iparkodás, ha a kivételhez szükséges eszközök hiányoznak.

Többet termelni csak a földnek tökéletes megmunkálásával, jobb mag használatával és bőséges műtrágyázással lehet. A tökéletesebb megmunkáláshoz tökéletesebb eszközök, a jobb mag termeléséhez minél több hiszleli telep; a bőséges műtrágyázáshoz műtrágyagyárak kellene. Nem jelszóval dolgozunk bünszövevényekkel! Nem nyereszrövidessé alapított részvénytársaságok!

Nagy örömmel adunk tehát hírt róla, hogy a földművelésügyi és honvédelmi minisztérium éppen itt fogták meg a dolog végét, és nem jelszavakkal, de tettekkel iparkodnak megvalósítani a többtermelés nagy feladatát.

A két minisztérium ugyanis Fejér M. Veszprém- és Tolna-megye területére kiterjedő hatáskörrel Székesfehérvárról szántógépkölcsönző központot létesített, ennek vezetését Fejes Bertalan helybeli gépgyárosra bízván.

Hetven, különféle szántógép érkezik rövid pár nap múlva hozzánk a célból, hogy ezekkel a fentemlített három vármegye gazdáknak földjét minél olcsóbban, mennél hamarabb és mentül tökéletesebben megművelvén, a többtermelés ügyét egy nagy lépéssel előbbre vigyék.

A gépeket mérsékelt díjért bárki használhatja, úgyhogy még a legkisebb földbírtokok tulajdonosai is gözökével szánthatnak ez időre. Hogy ez mit jelent, ezt csak a hozzáértők tudják igazán!

Ábban a reményben, hogy gazdáink sietnek a kedvező alkalmat felhasználni az illetékes minisztériumnak pedig a megkezdett uton tovább haladnak: örömmel üdvözöljük a sokat ígérő intézkedést és szívesen hívjuk fel rá az érdekeltek figyelmét.

Szociális hét.

A háború maga is probléma, — egyelőre megoldatlan, — de forrása vagy okozója általában új problémának is. Majd ha felszabadulunk a mai kényszerhelyzetből, nehéz lesz megtalálni, nem egy dologban nem is lesz szabad megkeresni az élet régi vágányait, mert tanultunk is egyet-mást négy év alatt, új célokat is látunk, megintán annak az érzése is erősebb lett bennünk, hogy egymás nélkül, egységes belső front nélkül okvetlenül aul maradunk a várható küzdelmekben. Az állam soha annyira közel nem lépett a nemzethez, soha annyira szét nem ontódott a polgárokról, mint most; ez a közelség elváltozásokot okozott a polgárban, fog okozni az államban is; kérdés: mi lesz az állammal? Mi lesz a polgár politikai helyzetével az államban? A gazdasági élet tényezői szinte beláthatatlan feladatok előtt állnak; a föld, a munka, a tőke arra volnának hivatva, hogy egymás érdekeinek kölcsönös megtűrésevel együttműködjenek, ellenben azt kell látnunk, hogy a tőke szertelen hatalmával szemben a munkának csak ipari része van védelem alatt s abban sincs sok köszönet, a föld pedig, különösen a kis föld egyelőre teljesen védelem vesztéstől. Legyenek új birtokosaival együtt. A tőkének roppant nagy hivatása van a nemzeti gazdasági életben, nem is akarhatja senki, komoly ember érdeklődési elője az érvényesítését utat, de ezen érvényesítésnek szünet a magyar életből, a magyar helyzetből kell vennie, ha a természetes érdekellenleten túl ellensége nem akar lenni az agrár magyarságnak. Mi lesz a tőke szerepe? Mi lesz a földdel? Mi legyen a birtokpolitikánk tengelygondolata? Mi lesz a harcterekről visszazönlő kisparosok tizerveivel?

Jól tudja a Katholikus Népszövetség vezetősége, hogy az ország népének mindeme kérdésekben és sok másban új eligazításra, programmszerű felvilágosításra van szüksége — azon az uton, amely a Népszövetség természetes útja: a hivatásos vezetőkön keresztül. Szociális hetet rendez Budapesten asept. 1—8 ig. hatalmas szervezete egész vezet. intelligenciája részére, hogy már a most következő tél folyamán nagyarányú népfelvilágosító és szervező munka indulhasson az ország minden részében.

Szervező munkát említnék, mert enélkül haszontalan lesz minden erőlködés. A modern politikai és gazdasági élet egyszerűen a benne küzdő erők pillanatnyi feszültsége s épen a háború alatt tanultuk meg,

hogy a természetnél fogva nagy erők (tőke, nagybirtok) mellett a kicsinyek szervezetenlenségük miatt egyáltalán nem tudnak érvényesülni. A tőke irtalmatlan rablóhadjárataiban milliók maradtak teljesen védtelenül. A termelő védekezett, ahogyan tudott, az egyenlőtlen küzdelemben: a maximális és rekvirálások szirtjei között, míg a tőke szabadon metszette a zsebeket az egész vonalon. — de hova sikkadtak el a nemtermelő és nem fogalmazó polgárok érdekei? Míg a szomorú állapotban van az intelligencia s a városi kispolgárság? S mindezekben felül nem terpeszkedett fölének kihívó göggyel és diktátori szerténytelenséggel az új vagyonok szelleme, amely valóságos kulturghettót csinált a fővárosból s akar csinálni az egész országból? Az egész magyar társadalomnak össze kell fognia, ha eredményesen akar megvinni erősen megszervezett ellességével.

A Népszövetség szociális hete a nagy magyar érdekek komoly feltárásának, a nagy magyar munka megtervezésének hete akar lenni. Meghívói már repülnek a szélrózsa minden irányában, jöjjen minden testvérünk szervező einek elől — beülni néhány napra az elmélyedő tudás padjaiba!

A piacrendezés.

Dr. Zavaros Aladár tb. rendőrfőkapitány a piac rendezés ügyében egy memorandumot terjesztett a polgármester elé. A memorandum a türehtelen drágaság okát a kereslet és kínálat közti aránytalanságba látja. Nem tartja szerencsésnek a maximális árának szigorú megkövetelését, úgy szintén a rendőri és csendőri karhatalomrögöni igénybevételét, mert ezekkel még jobban elriaszák a kínálatot. A memorandum is oka a drágaságnak, mert minden árt megad a piaci árúért s hogy látszat meglegyen a maximális árak betartásának, nagyobb mennyiségű árut számláznak, mint amennyit megvesznek. — Ezért a katonai parancsnokságoknak szigoruan el kellene rendelniük a maximális árak betartását. A sorompókon kívüli vásárlások is okai a drágaságnak. Így az eladók elkerülik a piacot s a sorompók örül elhelyezett katonáknak adják el árúkat nagyon magas áron. Ennek is véget kellene vetni a katonai hatóságok segítségével.

Továbbá foglalkozik még a memorandum a kofák ügyével. Ezeknek a számát 25-ben kívánja megállapítani s őket a nagyobb ellenőrzés megérthetése végett számokkal ellátni. A város bódékat építtessen számukra s mérsékelt bérösszegért beosássa rendelkezésükre. Kofaigazolványt csak az kapjon aki háború előtt is piaci viszonytélárúsító volt s ellene a hatóság részéről semmi kifogás nem nem merült fel.

— Egy hős katona halála. A 17-es honvédegyalozezred őszinte gyászal kísérite ki a temetőbe ma délután Herr Boldizsár tiszthelyettesi, aki váratlanul elhunyt. Herr egyike volt az ezred legvittezebb és legemlegettebb hőseinek. 1915. aug. 8-án indult a harcra. Részt vett a szerbiai harcokban 1915-ben pedig az olasz front isonzoí csatáiban. Itt tüntette ki magát 1915. július 19-én, a második isonzoí csatában, amikor a századparancsnok elesett s vele együtt megsebesültek vagy elesetek az összes tisztek is. Herr tőrszörmester ekkor éjjel 11 órakor a század éteré állott, összegyűjtötte a még megmaradt legénységet s ámbár az ő karja is át volt löve, rohamra vitte a legénységet, betört az ellenséges árkokba, egy sereg foglyot ejtett, azokat hátraktűdötte az ezredhez és csak akkor vonult vissza harcoló százada élén, mikor arra parancsot kapott. Az ezredparancsnok azonnal előterjesztette arany vitézségi éremre, tiszthelyettes lett. Később vitézi tetteit a II. oszt. ezüst és a bronz éremmel kapta. Később itthon teljesített szolgálatot példás sikerrel, míg tegnap éjjel egy régebbi gránátnyomás következtében birtelen rosszul lett és rövid kilődás után meghalt. A 17. honvédegyalozezred tisztikara élén Aszódi Mayer Pál ezredessel testületileg megjelent a vitéz katona temetésén. A haznál Bilkei Ferenc plebános mondott megható beszédet, a sirmál pedig Aszódi Mayer Pál ezredes bucsuztatta el szép szavakkal az ezred halottját.

A Keresztény Nők Szövetsége vasárnap 21-én kirándulás rendezte Balatonaljárta jelentkezni pentéken délig lenet. A vasúti jegy ára 4-40 K a jelentkezésnél fizetendő.

— A székesfehérvári tankerület új beosztása. A vallás és közoktatásügyi miniszter, mint a hivatalos közlöny vasárnap száma jelenti, a székesfehérvári tankerület beosztását a következőleg szabályozta: az állam közvetlen vezetése és rendelkezése alá helyezte a székesfehérvári községi felső leányiskolát és leánygimnáziumot, a pécsi róm. kath. felső leányiskolát és leánygimnáziumot, a kaposvári áll. szakszárdi és zalaegerszegi állami főgimnáziumokat, a dombovári kir. kath., a keszthelyi premontréi kath., a nagykanizsai és veszprémi kegyesrendi kath., a pécsi és székesfehérvári ciszterciá kath., a pécsi Pius-alapítványi kath. főgimnáziumot, a pécsi és székesfehérvári áll. főreáliskolát, a sümegi alreáliskolát; az állam felügyelete alá helyezte a csurgói ref. főgimnáziumot, a győnyi ref. alginimnáziumot és a bonyhádi ág. hitv. ev. főgimnáziumot. A tankerület vezetője továbbra is Kárpáti Kelemen premontréi kanonok tankerületi királyi főigazgató marad.

Fejérmegyei Takarékpénztár

SZÉKESFEHÉRVÁR

Alapítást 1878. évben. — Telefon szám: 119.

Tőkét: **2 millió kor.**
Betétállomány: **23 millió kor.**

Leszámlolt váltókat. Jelzálog kölcsönt ad: földbirtokra, házra. — Folyószámlát nyújt előnyös feltétel mellett. Elfogad betéteket könyvekre és folyószámlára 3% kamatozás mellett felmondás nélkül. A betétkamat adó az intézet a sajátjából fizeti. Előleget nyújt értékpapírokra.

Köt. hadikölcsönbiztosítást 10—15 évi időtartamra 10.000 koronáig orvosi vizsgálat nélkül.

A Foncière Pésti Biztosító Társaság főügynöksége. — Elfogad biztosításokat: mindennemű elemi kár ellen. — Jég, tűz, betörés elleni biztosítás. — Élet és járadék biztosítás.

TELEFON 12.

TELEFON 12.

Székesfehérvári KERESKEDELMI BANK

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvre, vagy folyószámlára, melyek után

3,6% kamatot térít

és a kamatadót az intézet fizeti. — Elvállal mindennemű tőzsdei megbízásokat a legjutányosabb feltételek mellett. — Bel- és külföldre szóló utalványok, vagy hitellevelek kiállítására a napi arány szerint.

degen pénznemek vétel és eladása.

Székesfehérvári Kereskedelmi
Bank Igazgatósága.

Sürgönyeim: Kereskedelmi Bank.

Közgazdasági Bank és

Takarékpénztár

Székesfehérvár, Nádor-u. és Kigyó-u. sarok.

Alap és tartaléktőke 3.000.000 — korona. Telefon 158. Giro számla az Osztrák Magyar Banknál

Elfogad: Betéteket takarékpénztári könyv és folyószámlára. — Elvállal mindennemű tőzsdei megbízásokat, leszámított váltókat, engedélyez jelzálogkölcsönöket és törlesztéses kölcsönöket 10—65 évre a legjutányosabb feltételek mellett.

Betétek után, betétkönyvekre és folyószámlán elhelyezve, július 15-től

3,6% kamatot

térítünk, a tőkekamatadót sajátunkból fizetjük.

A Triesti Általános Biztosító-társulat főügynöksége, elvállal mindennemű élet, tűz, baleset, jég, ablak és betöréses biztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett.

Az Igazgatóság.

Hadikölcsön jegyzés a legelőnyösebb feltételekkel!

Székesfehérvári

Takarékpénztár

Alapítási év 1845. Székesfehérvár. Telefon 43. szám.

Alaptőke és tartalékalapok 4 millió korona.

:: Betétállomány 30 millió korona. ::

Elfogad: betéteket takarékpénztári betétkönyvre vagy folyószámlára

3,6% kamatozás mellett

a betétkamatadót az intézet fizeti. — Folyószámla: váltó és jelzálogkölcsönöket, előleget nyújt értékpapírokra előnyös feltételek mellett. Elvállal: mindennemű tőzsdei megbízásokat a legjutányosabb feltételekkel.

Safe Deposit!

Safe Deposit!

Adriai Biztosító Társaság Főügynöksége!